

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP **1.2. KOD OBSZARU** **1.3. DATA OPRACOWANIA** **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
B PLH020038 2004-08 2008-02

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

Instytut Biologii Roślin, Uniwersytet Wrocławski - Zygmunt Kącki; Muzeum Przyrodnicze, Uniwersytet Wrocławski - Krzysztof Świerkosz; Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków

1.7. NAZWA OBSZARU:

Góry Kamienne

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

2007-08

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

2008-12

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 16 11 4

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 50 38 29

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

24 098,9

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

460

MAKSYMALNA

936

ŚREDNIA

698

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL515	Jeleniogórski	43
PL517	Wałbrzyski	57

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego

Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzch	Stan zachow.	Ocena ogólna
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranuncion fluitantis</i>	0,01	B	C	B	B
6110	Skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (<i>Alyso-Sedion</i>)	0,06	A	A	A	A
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0,07	B	C	B	B
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	0,34	B	C	B	A
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	0,09	A	C	B	A
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylon alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,36	B	C	B	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	8,39	B	C	B	B
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	5,99	C	A	C	C
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	0,05	B	C	B	B
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,01	A	C	B	B
8150	Środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe	0,01	A	C	B	B
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,01	A	C	A	A
8310	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania		C	C	B	C
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	1,38	A	C	A	A
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	0,70	A	C	A	A
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	0,20	B	C	B	C
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	0,67	B	B	B	B
91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino</i>)	0,00	A	C	A	A
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	0,10	A	C	A	A

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie
A030	<i>Ciconia nigra</i>	4 p				D			
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	5-6 p				D			
A072	<i>Pernis apivorus</i>	3 p				D			
A073	<i>Milvus migrans</i>	1 p				D			
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	2 p				D			
A104	<i>Bonasa bonasia</i>	10 p				D			
A122	<i>Crex crex</i>	180 p				D			
A215	<i>Bubo bubo</i>	2-3 p				D			
A217	<i>Glaucidium passerinum</i>	25 p				D			
A223	<i>Aegolius funereus</i>	10 p				D			
A229	<i>Alcedo atthis</i>	1 p				D			
A234	<i>Picus canus</i>	20 p				D			
A236	<i>Dryocopus martius</i>	100 p				D			
A241	<i>Picoides tridactylus</i>	1-3 p				D			
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	15 p				D			
A320	<i>Ficedula parva</i>	3 p				D			
A338	<i>Lanius collurio</i>	2000 p				D			
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	4-7 p				D			

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	V				C	C	B	C
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	VR				C	A	C	B
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	V				C	C	C	C
1323	<i>Myotis bechsteinii</i>	V				C	C	C	C
1324	<i>Myotis myotis</i>	R				C	A	C	A
1337	<i>Castor fiber</i>	V				D			
1355	<i>Lutra lutra</i>	C				C	A	C	B

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie

1166 *Triturus cristatus*

R

D

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie
1096	<i>Lampetra planeri</i>	C				D			
1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	R				D			

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie
1059	<i>Maculinea teleius</i>	C				C	A	C	B
1060	<i>Lycaena dispar</i>	R				C	B	C	B
1061	<i>Maculinea nausithous</i>	C				C	A	C	A
1084	<i>Osmoderma eremita</i>	C				C	B	C	B

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	Populacja	POPULACJA	OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
				Populacja	Stan zach.	Isolacja	Ogólnie

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

SSAKI

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

Meles meles	R	D
Mustela erminea	R	D
Mustela nivalis	R	D
Myotis mystacinus	C	C
Myotis nattereri	C	C
Neomys fodiens	C	D

PŁAZY

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

Bufo bufo	C	D
Rana temporaria	C	D
Triturus alpestris	C	D
Triturus vulgaris	C	D

GADY

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

Anguis fragilis	C	C
Lacerta agilis	C	C
Lacerta vivipara	C	C
Natrix natrix	C	D
Vipera berus	C	D

RYBY

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

BEZKRĘGOWCE

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

ROŚLINY

	Populacja	Motywacja
--	-----------	-----------

Aconitum variegatum	VR	D
Arnica montana	VR	D
Asplenium septentrionale	C	D
Botrychium lunaria	VR	D
Carex davalliana	VR	A
Cerinth minor	VR	D
Cetraria islandica	vr	D
Convallaria majalis	C	D
Dactylorhiza majalis	C	D
Dactylorhiza sambucina	VR	A
Dentaria enneaphyllos	C	D
Diphasiastrum complanatum	VR	D

<i>Empetrum nigrum</i>	VR	D
<i>Galium pumilum</i>	C	A
<i>Gentiana asclepiadea</i>	VR	D
<i>Gentianella campestris</i>	VR	D
<i>Gentianella ciliata</i>	R	D
<i>Gymnadenia conopsea</i>	R	D
<i>Hedera helix</i>	C	D
<i>Hieracium schmidtii</i>	VR	D
<i>Jovibarba sobolifera</i>	R	D
<i>Leucojum vernum</i>	C	D
<i>Listera ovata</i>	R	D
<i>Omphalodes scorpioides</i>	VR	D
<i>Orchis mascula</i>	C	D
<i>Pedicularis sylvatica</i>	R	D
<i>Phallus impudicus</i>	R	D
<i>Platanthera bifolia</i>	R	D
<i>Polystichum aculeatum</i>	R	D
<i>Ribes alpinum</i>	R	D
<i>Trollius europaeus</i>	vr	D
<i>Vaccinium uliginosum</i>	VR	D

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy iglaste	40 %
Lasy liściaste	1 %
Lasy mieszane	13 %
Siedliska leśne (ogólnie)	1 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	4 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	41 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Proponowany obszar obejmuje stare, wulkaniczne Góry Kamienne oraz niewielką część piaskowców Gór Stołowych (Zawory). Obszar jest częściowo przekształcony przez człowieka. Jest to głównie teren górzysty, w większości pokryty przez półnaturalne łąki oraz zbiorowiska leśne. Wśród nich dominują bory, choć na stokach i piargach utrzymują się buczyny i zboczowe lasy Tilio-Acerion. Niestety, większość stanowisk lasów liściastych zostało przekształconych w bory, lub wyciętych w celu utworzenia pól oraz kamieniołomów.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (17 typów) pokrywają około 50% obszaru. Główne siedliska naturalne, to lasy Tilio-Acerion (zaliczane do typu 9180), mezo- i eutroficzne buczyny oraz bory bagienne. Wśród półnaturalnych siedlisk nieleśnych należy zwrócić uwagę na ekstensywnie użytkowane, podgórskie łąki należące do związku Arrhenatherion (typ siedliska - 6510) oraz łąki trzęślicowe (6410), a także bardzo istotne są bogate gatunkowo murawy bliźniczkowe z kostrzewą czerwoną *Festuca rubra*, które pokrywają większość pastwisk. Obszar jest również bardzo ważny dla ochrony rzadkich w Polsce podgórskich łąk *Polygono-Trisetion* (6520) oraz naskalnych muraw nawapiennych ze związku *Alyso-Sedion* (6110) w rezerwacie "Kruczy Kamień". Na niewielkich powierzchniach występują suche murawy (*Brometalia erecti*) i ich stadia sukcesyjne (obejmujące m.in. bogate stanowiska storczyków), siedliska naskalne oraz jaskinie.

Jest to również obszar ważny dla gatunków zwierząt z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich najważniejsze to nietoperze: *Barbastella barbastellus*, *Myotis bechsteini*, *Myotis emarginatus*, *Myotis myotis*, *Rhinolophus hipposideros*. Kamienne Góry są ponadto bardzo ważną częścią korytarza ekologicznego Sudetów. Jest to jedyny, dobrze zachowany obszar pomiędzy Karkonoszami i Górami Stołowymi.

4.3. ZAGROŻENIA

Obszar może być zagrożony przez działalność człowieka - głównie związaną z eksploatacją kamieniołomów, intensyfikacją rolnictwa, intensyfikacją pozyskania drewna lub z drugiej strony, zalesianie półnaturalnych nieleśnych zbiorowisk roślinnych.

4.4. STATUS OCHRONNY

Obszar obejmuje 2 rezerваты przyrody: "Głazy Krasnoludków" i "Kruczy Kamień".

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Lasy państwowe (RDLP Wrocław, Nadleśnictwa: Kamienna Góra, Wałbrzych). Częściowo też własność prywatna.

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

Kącki Z., Wasiak P. - dane npbl.

Świerkosz K. 2004. Dane niepublikowane (unpublished data).

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

PL02 0,0 %
 PL03 25,7 %
 PL06%

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
PL02	<i>Głazy Krasnoludków</i>		0,0
PL02	<i>Kruczy Kamień</i>		0,0
PL03	<i>Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich</i>	*	25,7
PL06	<i>Diabelska Maczuga</i>		

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
------------	-------------	------------

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
101	<i>Zmiana sposobu uprawy</i>	C	10	-
102	<i>Koszenie / ścinanie</i>	A	10	+
140	<i>Wypas</i>	A	10	+
141	<i>Zarzucenie pasterstwa</i>	A	14	-
150	<i>Restrukturyzacja gospodarstw rolnych</i>	A	30	-
160	<i>Gospodarka leśna - ogólnie</i>	A	40	0
161	<i>Zalesianie</i>	A	5	-
301	<i>Kamieniołomy</i>	A	3	-
502	<i>Drogi, autostrady</i>	C	1	-
620	<i>Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, uprawiane w plenerze</i>	A	5	-
701	<i>Zanieczyszczenia wód</i>	A	1	-
800	<i>Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie</i>	A	1	-
830	<i>Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych</i>	A	1	-
900	<i>Erozja</i>	B	60	-
954	<i>Inwazja gatunku</i>	C	30	-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
330	<i>Kopalnie</i>	C		0
702	<i>Zanieczyszczenie powietrza</i>	A		-

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

RDLP Wrocław: 50-357 Wrocław, ul. Grunwaldzka 90, tel. (0-71) 377-17-00
 Nadl. Kamienna Góra ul. Bohaterów Getta 33; 58-400 Kamienna Góra
 Nadl. Wałbrzych ul. Maja 2; 58-372 Boguszów Gorce

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
M-33-44-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-45-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-45-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-56-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-57-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-57-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA